

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Agentura
pro sociální začleňování

Vstupní analýza v oblasti vzdělávání města Odry

Zpracovala: Michaela Stejskalová

Listopad 19

Obsah

<i>Seznam použitých zkratk a vysvětlivky některých (místně) specifických pojmů</i>	1
1. ÚVOD A CÍL VSTUPNÍ ANALÝZY	2
2. CÍLOVÁ SKUPINA	2
3. ZÁKLADNÍ POJMY	3
3.1. SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ.....	3
3.2. ŠKOLSKÁ LEGISLATIVA	3
4. ANALYTICKÁ ČÁST	5
4.1. POPIS OBCE, JEJÍ DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA A ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY VE VZTAHU K SOCIÁLNÍMU VYLOUČENÍ.....	5
4.2. STRUKTURA MÍSTNÍ VZDĚLÁVACÍ SÍTĚ	9
4.2.1. Předškolní vzdělávání.....	9
4.2.2. Základní školy	10
4.2.3. Střední školy	12
4.3. VOLNÝ ČAS (A SOCIÁLNÍ SLUŽBY).....	14
5. ZÁVĚR	15
<i>Seznam použité odborné literatury</i>	16

Seznam použitých zkratk a vysvětlivky některých (místně) specifických pojmů

ASZ - Agentura pro sociální začleňování
AP - asistent pedagoga
IKV - inkluzivní a kvalitní vzdělávání
IVP - individuální vzdělávací plán
MSK – Moravskoslezský kraj
KPSVL - koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
LMP - lehké mentální postižení
MPI - Místní plán inkluze
MŠ, SŠ, ZŠ - mateřská škola, také použito označení *školka*; střední škola, základní škola
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO – nevládní nezisková organizace
NZDM - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, také *nízkoprah*
ORP - Obec s rozšířenou působností
p. o. - příspěvková organizace
PO – podpůrné opatření
PPP - Pedagogicko-psychologická poradna, také *Poradna*
PŠD – povinná školní docházka
RVP PV a RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a pro základní vzdělávání
SLDB - Sčítání lidu, domů a bytů
SPC - Speciálně pedagogické centrum
SPSZ - Strategický plán sociálního začleňování
SVL - sociálně vyloučená lokalita/lokality
SVP - speciální vzdělávací potřeby
SZ - sociální znevýhodnění
ŠA - školní asistent
Šablony - Šablony pro MŠ a ZŠ - podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování
ŠVP - školní vzdělávací program
ŠZ – Školský zákon - Zákon č. 178/2016 Sb.

1. Úvod a cíl vstupní analýzy

Tato analýza vznikla v rámci Individuálního projektu systémového Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami. Cílem projektu je rozvoj inkluzivního a kvalitního vzdělávání (IKV) v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami (SVL) a zvýšení obecně nízké úrovně inkluze a kvality vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v SVL. Projekt se zaměřuje na zvýšení úrovně porozumění, připravenosti a podpory v území pro vzdělávání dětí a žáků/žákyň se speciálními vzdělávacími potřebami, na podporu a rozvoj koordinace spolupráce a komunikace zřizovatelů, školských zařízení, neziskových organizací, rodičů a dalších aktérů. Projekt přispívá k rozvoji místní vzdělávací sítě ve smyslu integrace problematiky IKV do praxe škol a školských zařízení. Naplňováním strategického plánu zaměřeného na IKV dochází k zajištění rovného přístupu všech občanů ke vzdělávání a tím k prevenci dalšího sociálního vyloučení a s ním spojených projevů rizikového chování. Celý koordinační proces zaměřený na IKV v souladu s Koordinovaným přístupem k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) pomáhá mimo jiné koncentrovat finanční prostředky, které budou využity k dosažení strategických cílů identifikovaných v oblasti IKV.

Cílem analýzy je popsat stav a připravenost místní vzdělávací soustavy obcí zapojených do KPSVL pro zavádění inkluzivního vzdělávání a zvýšení úrovně inkluze a kvality vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v SVL. Na základě dat obsažených v analýze pak mohou svoji činnost rozvíjet lokální konzultanti, metodici a konzultanti inkluzivního vzdělávání pro danou obec, kterým slouží také jako podklad k revizi Místního plánu inkluze ve vzdělávání (MPI). Analýza by měla být považována za prvotní dokument mapující situaci ve vzdělávání na území města Odry. Data v této analýze nejsou konečná, slouží pro základní orientaci v problematice v daném místě. Na podnět aktérů z cílové skupiny a členů pracovní skupiny ke vzdělávání může být tato analýza doplněna o další potřebná data.

Vstupní analýza byla zpracována formou desk research, analýzou primárních a sekundárních dat. Hlavním podkladem pro její zpracování byla data z výkaznictví za školní rok 2019/2020 a výročních zpráv. Dalším zdrojem byly rozhovory se zástupcem PPP Nový Jičín a pracovnící NZDM Manhattan Odry. Jedná se tedy o čistě deskriptivní sondu do místní vzdělávací sítě.

2. Cílová skupina

Projekt IKV v SVL je primárně zaměřen na podporu pozitivních vzdělávacích strategií v daných oblastech a odstraňování bariér bránících dětem ze SVL při vstupu do hlavního vzdělávacího proudu. Hlavní cílovou skupinou jsou instituce, hrající nezastupitelnou roli ve vzdělávacím procesu – mateřské, základní a střední školy, jejich ředitelé a pedagogičtí pracovníci. Současně to jsou instituce, které se na chodu škol podílejí – zřizovatelé (městské a krajské úřady), školská poradenská zařízení a dále pak instituce, které se školami často spolupracují, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, NNO, NZDM, ZUŠ a další subjekty.

Druhou a neméně významnou část cílové skupiny tvoří děti a mládež stížená či ohrožená sociálním vyloučením, kterým hrozí, že nebudou zařazeny do hlavního vzdělávacího proudu a spolu s nimi pak i jejich rodiče či zákonní zástupci.

3. Základní pojmy

3.1. Sociální vyloučení

V materiálu ASZ se uvádí, že „sociálně vyloučení jsou ti občané, kteří mají ztížený přístup k institucím a službám (tedy k institucionální pomoci), jsou vyloučení ze společenských sítí a nemají dostatek vertikálních kontaktů mimo sociálně vyloučenou lokalitu. Základní charakteristikou propadu na sociální dno je nahromadění důvodů, které vedou k životní krizi (ztráta zaměstnání, platební neschopnost, problémy s bydlením, problémy dětí ve škole, nemoc atd.)“ (Švec, 2009: 7). Podle toho, v jakých oblastech k vyloučení dochází, mluvíme o různých dimenzích sociálního vyloučení. Nejvýrazněji jsou pocíťovány prostorová a ekonomická dimenze vyloučení, ty jsou vzápětí následovány kulturním, politickým a sociálním vyloučením v užším smyslu, které se týká především kvality a kvantity vztahů a sociálních interakcí. Tyto dimenze se doplňují a kumulují a člověk čelící sociálnímu vyloučení se propadá do stále větší chudoby a izolace. Důležitou dimenzí je vyloučení symbolické, které často stojí na začátku prostorové segregace nebo ho přinejmenším ospravedlňuje. Stigmatizace většinovou společností umocňuje všechny zmíněné dimenze a znemožňuje dotčené skupině se z izolace vymanit vlastními silami.

3.2. Školská legislativa

V této analýze hovoříme o školním vzdělávání, které se odehrává dle školního kurikula, je považováno za „povinné“ a je legislativně ukotveno ve sbírce zákonů. Především jde o:

- Zákon č. 178/2016 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. („školský zákon“),
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, znění platné od 12. 1. 2016.

V kontextu projektu IKV je pro nás relevantní průběh vzdělávání v mateřských školách, základních školách a středních školách, souhrnně budeme používat termín „škola“. Dle legislativy je v ČR školní docházka povinná 9 let v základní škole a od školního roku 2017/2018 je navíc povinný rok předškolní přípravy od září následujícího po dosažení věku pěti let. V případě opakování ročníku může žák v ZŠ strávit 10 let, případně může požádat ještě o další rok prodloužení školní docházky. Naopak při opakovaných neúspěších může žák školu opustit předčasně v nižší než deváté třídě – v tom případě mluvíme o předčasném odchodu ze vzdělávání.

Od 1. září 2016 dochází dle novely školského zákona (Zákon č. 178/2016 Sb.) k nárokovatelné podpoře dětí s potřebou podpůrných opatření a jejich vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu. Předpokládá se, že Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) jsou dostatečně flexibilní a individualizované, aby se podle nich (za předpokladu zajištění podpůrných opatření) mohli bez větších obtíží úspěšně vzdělávat téměř všechny děti a žáci.

Nově se vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a činnost poradenských zařízení upravuje v následujících vyhláškách:

- Vyhláška 270/2017 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Do 1. 9. 2016 fungovaly v ČR vedle běžných základních škol i základní školy praktické, které byly určeny pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP), a do kterých tito žáci docházeli na základě posudku školského poradenského zařízení, nejčastěji speciálně pedagogického centra (SPC). Na těchto školách se vyučovalo dle Přílohy 2 RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. S platností novely Školského zákona byla tato Příloha zrušena a také tyto školy už vyučují podle RVP ZV (výstupy minimální doporučené úrovně). Dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. je momentálně vzdělávání žáků s LMP přednostně uskutečňováno **v běžné ZŠ**, pokud to podmínky jejich zdravotního stavu umožní, nebo **ve škole, třídě, oddělení nebo studijní skupině** zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona. Děti se závažnějším typem postižení: středně těžkým a těžkým mentálním postižením, a těžším fyzickým postižením, mohou být na základě posudku školského poradenského zařízení zařazeny do základní/střední školy speciální, které zůstávají beze změny.

Co se týká podpůrných opatření (PO), jsou automaticky nárokovatelná¹ na základě doporučení z PPP a SPC, které určí, na který stupeň PO má dítě nebo žák nárok a v jakém rozsahu. Novinkou je, že PPP nemusí škole sdělovat, jakou má dítě nebo žák diagnózu – tu se dozví jen rodiče a sami jí mohou, ale nemusejí škole sdělit. Škola dostává veřejnou část s doporučením, jak k žákovi přistupovat. PO mají různou podobu od Plánu pedagogické podpory v 1. stupni až po individuální vzdělávací plány (IVP), snížení počtu žáků ve třídě, či personální podporu asistentem pedagoga (AP). Mateřské a základní školy mají dále možnost využít prostřednictvím tzv. **Šablion** (výzva MŠMT, projekty zjednodušeného vykazování pro MŠ a ZŠ) navýšení svého personálu o školního asistenta (ŠA), určeného primárně na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem a v MŠ mohou navíc využít chůvu pro děti mladší tří let. Všechny tyto asistentké pozice fungují z jiných zdrojů a za různých podmínek. V MŠ a ZŠ v Odrách mají určitou zkušenost se všemi jmenovanými podpůrnými opatřeními a také uvedeným podpůrným personálem.

¹ Problematická bývá někdy realizace PO a personálního posílení školního poradenského pracoviště buď v důsledku nemožnosti najít vhodného kandidáta na požadovanou pozici (třeba psychologa nebo asistenta pedagoga), nebo fyzické/prostorové omezení v situaci, kdy poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka s vyšším stupněm PO ve třídě s menším počtem žáků.

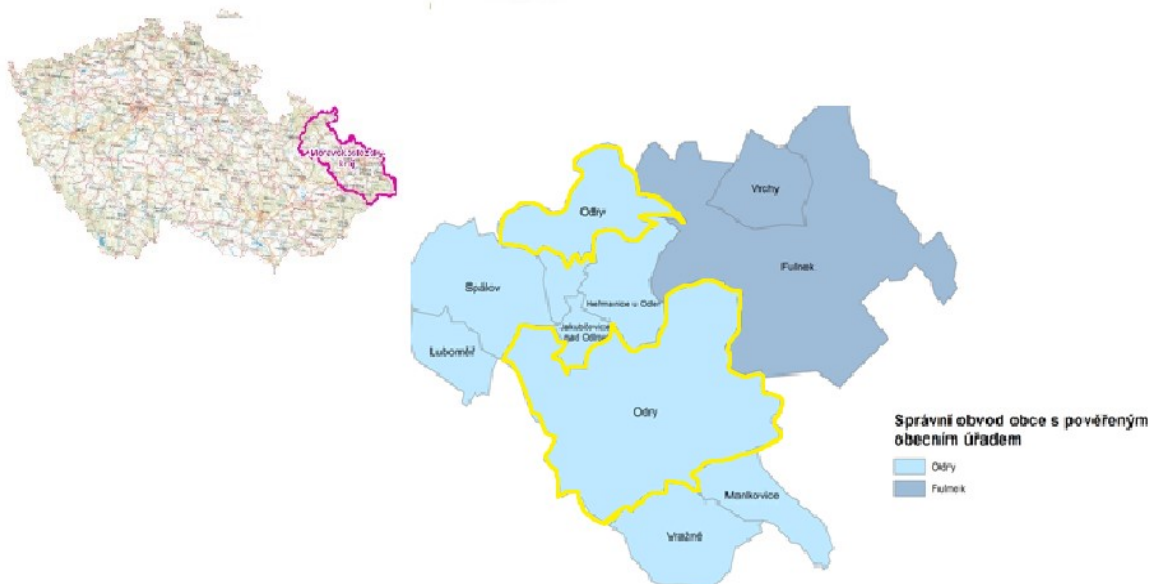
4. Analytická část

Tato část se věnuje základním charakteristikám vzdělávací soustavy v Odrách, bariérám dětí a žáků ohrožených sociálním vyloučením v úspěšném vzdělávání se v hlavním vzdělávacím proudu a připravenosti jednotlivých školských zařízení na přijetí a podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

4.1. Popis obce, její demografická struktura a základní charakteristiky ve vztahu k sociálnímu vyloučení

Město Odry leží v jihozápadní části Moravskoslezského kraje a obcí s rozšířenou působností. Většina města včetně jeho jádra leží v českém Slezsku, okrajové části přesahují moravskoslezskou hranici. Odry leží přibližně 38 km jižně od Opavy a 50 km na jihozápad od krajského města Ostrava. Nejlepší spojení hromadnou dopravou má z Oder nedaleký Fulnek, do Opavy a Ostravy jsou časově výhodné jen přímé spoje a ty jezdí spíše výjimečně. Spojení do Nového Jičína (bývalé okresní město) trvá od půl hodiny do 1,5 hodiny. Všechna zmíněná města jsou však dobře dostupná osobní dopravou po místní komunikaci. Nevlastnění auta (nebo jednoduše nemožnost ho řídit z důvodu malého věku) tak může být podstatnou překážkou nejen v dojíždění do zaměstnání, ale také při návštěvě institucí a zařízení poskytujících nejrůznější volnočasové aktivity, které ve Fulneku, ani v Odrách nejsou.

Mapa 1: Umístění Moravskoslezského kraje (dále MSK) v rámci ČR a umístění města Odry v rámci ORP Odry²

Tab. 1: Vybrané sociodemografické údaje města Odry (zdroj: www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-vybrana-mesta-cr)

UKAZATEL	2007	2017
Počet obyvatel (k 31. 12.)	7344	7236
Přirozený přírůstek obyvatel (narození - zemřelí)	16	-28
Přistěhovalí	110	132
Vystěhovalí	111	159
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí - vystěhovalí)	-1	-27
Celkový přírůstek obyvatel	15	-55

² www.geoportal.msk.cz (zvyraznění přidáno) a Návrh analytické části MAP, s. 4.

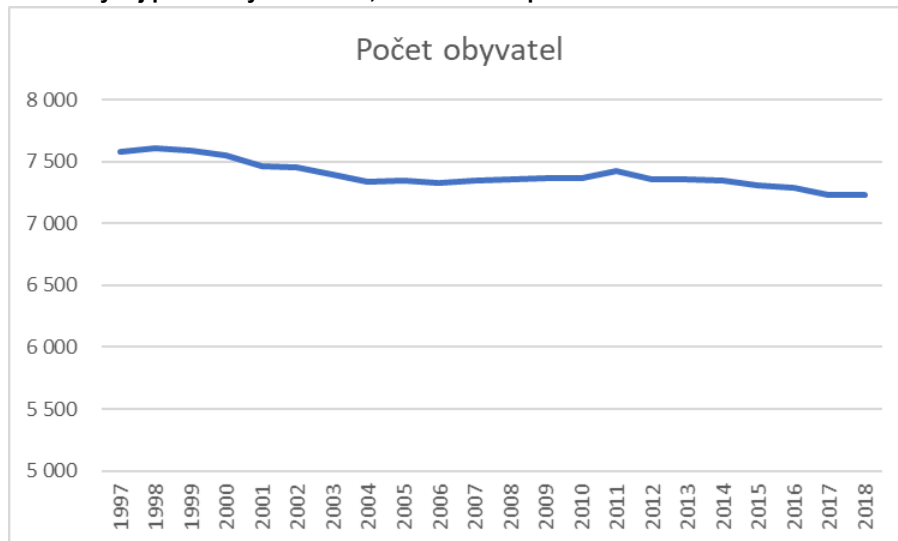

Odry jsou obcí s rozšířenou působností (ORP), v jejímž správním obvodu leží tyto obce: Fulnek, Heřmanice u Oder, Heřmánky, Jakubčovice nad Odrou, Luboměř, Mankovice, Spálov, Vražné a Vrchy. Součástí města Odry je 8 místních částí: Dobešov, Klokočůvek, Kamenka, Loučky, Pohoř, Tošovice, Vítkovka a Veselí.

Co se týká vývoje počtu obyvatel, jak je možné pozorovat nejen v tab. č. 1 (výše), ale také v grafu č. 1 (níže), dlouhodobě se snižuje a důvodem je především nižší přirozený přírůstek obyvatelstva (jinými slovy jeho stárnutí) a také rostoucí počet těch, kteří se stěhují pryč z Oder. V grafu č. 1 je za posledních 20 let možné pozorovat snížení počtu obyvatel města zhruba o 400, což představuje zhruba 5 %. Pozorovaný pokles je téměř rovnoměrný, největší pokles obyvatel byl zaznamenán v roce 2001 a největší přírůstek v roce 2011. V průměru za rok klesal počet obyvatel Oder za posledních 20 let o 17.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel Oder, stav k 31. 12. příslušného roku³

Obyvatelstvo Oder podobně jako obyvatelstvo celého Česka stárne. Průměrný věk obyvatel byl 31.12.2018 42 let, na konci roku 2011 byl průměrný věk obyvatel Oder 40,1 let, tedy prakticky o dva roky méně. Z hlediska vývoje věkové struktury, jak je patrné i z tab. č. 2, roste podíl obyvatel starších 65 let jak v Odrách, tak i v celém MSK. V případě kraje je ale stárnutí pomalejší, a i rozdíl podílu nejmladší a nejstarší složky není v kraji tak strmý, jak v Odrách.

Tab. 2: Vývoj věkové struktury Odry a srovnání s Moravskoslezským krajem v letech 2011 až 2017 (v %, zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xt/vekove-slozeni-obyvatelstva-v-obcich-moravskoslezskeho-kraje>)

Odry	0-14	15-64	65+	MSK	0-14	15-64	65+
2012	15.5	68.6	15.8	2012	14.6	69	16.4
2013	15.5	67.9	16.6	2013	14.6	68.5	16.9
2014	15.8	66.9	17.3	2014	14.7	67.8	17.5
2015	15.7	66.3	18	2015	14.8	67.1	18.1
2016	15.7	65.6	18.7	2016	15	66.4	18.6
2017	15.9	65	19.1	2017	15.1	65.7	19.1
2018	15.9	64.5	19.6	2018	15.2	65,2	19,6

Lze předpokládat, že obyvatelé Oder budou stárnout i nadále. Jinými slovy, že se bude zvyšovat podíl nejstarší složky (65+), podíl osob v produktivním věku bude trvale klesat a podíl dětské složky sice bude příštích přibližně 10 let mírně stoupat, poté však začne (z důvodu

³ Zdroj dat: <https://www.obyvateleceska.cz/NovyJicin/Odry/599701>.

nízké míry úhrnné plodnosti) klesat. To znamená, že se podstatně sníží tlak na kapacity MŠ a ZŠ, na druhé straně se však zvýší potřeba služeb orientovaných na seniory.

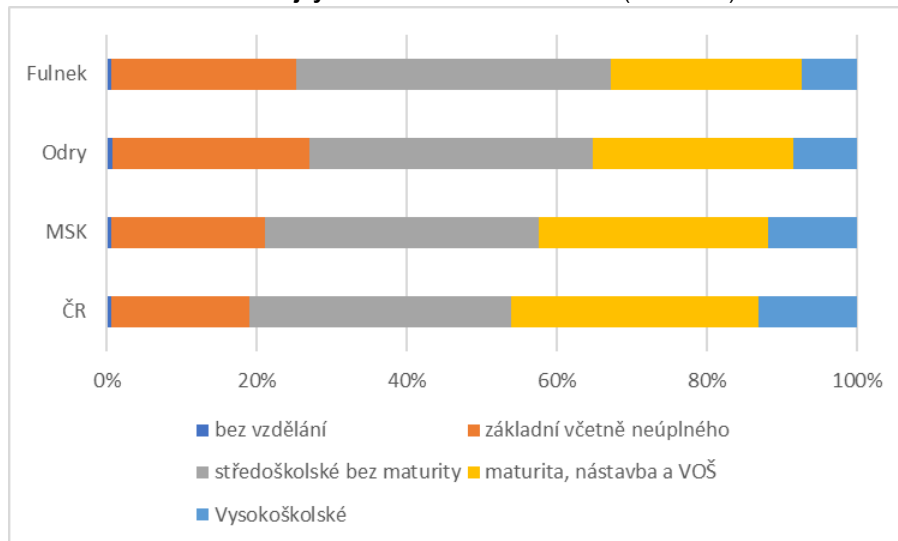
Z hlediska vzdělanostní struktury je možné v tab. č. 3 a názorněji v grafu č. 2 níže pozorovat rozdíly ve srovnání Oder s celostátní a krajskou úrovní (a také s Fulnekem jako s obcí, která je svými charakteristikami s Odrami podobná). Ve srovnání s krajskými údaji a celostátními údaji, je v Odřích výrazně nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Dá se tedy předpokládat, že mladí lidé sice vysokoškolské vzdělání dosahují, ale do Oder už se nevrací a zpravidla zůstávají v místě studia, které jim nabízí lepší kulturní a společenské vyžití, ale především lepší pracovní uplatnění.

Tab. 3: Srovnání úrovně nejvyššího dosaženého vzdělání mezi obyvateli staršími 15 let (SLDB z roku 2011)

2011 (v % z obyvatel starších 15 let)	bez vzdělání	základní včetně neúplného	středoškolské bez maturity	maturita, nástavba a VOŠ	Vysokoškolské
ČR	0.5	18.5	34.8	33.1	13.1
MSK	0.6	20.4	36.5	30.7	11.8
Odry	0.7	26.3	37.6	26.7	8.5
Fulnek	0.6	24.6	41.9	25.5	7.3

Na všech místních úrovních je možné pozorovat velmi nízký podíl osob bez vzdělání. Lidé se základním vzděláním a bez vzdělání v Česku i na úrovni MSK tvoří téměř pětinu obyvatelstva, v Odřích, ale i ve Fulneku je to přibližně čtvrtina. Fulnek má vyšší podíl obyvatel bez maturity než Odry. Odry mají také nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel než Kraj nebo ČR.

Graf 2: Srovnání úrovně nejvyššího dosaženého vzdělání (z tab. č. 3)

Úroveň vzdělání úzce souvisí s možnostmi uplatnění na trhu práce, (ne)zaměstnanost v Odřích proto nahlédneme v kontextu sociálního vyloučení v následující části.

Charakter sociálního vyloučení v Odřích

Jak již bylo zmíněno, sociální vyloučení není kategorie, kterou by bylo možné definovat na základě jednoho ukazatele. Proto se jí níže pokusíme popsat skrze míru nezaměstnanosti, prostorové uspořádání a etnicitu.

Míra nezaměstnanosti ke konci roku 2017 byla v ČR jen 3,77 %, v Moravskoslezském kraji byla vyšší, a to až 5,77 %⁴. V Odrách bylo k 31. 12. 2017 evidováno 222 uchazečů o práci⁵, což představuje 4,7 % z ekonomicky aktivních obyvatel Oder - ve srovnání krajským průměrem je tedy nezaměstnanost v Odrách nižší. Nejsou dostupná data o skladbě nezaměstnaných v Odrách, lze však předpokládat, že v Odrách bude trend podobný jako v kraji, ale i celé ČR, že tedy většinu nezaměstnaných tvoří dlouhodobě nezaměstnaní a lidé se základním či nižším vzděláním.

Nezaměstnanost nemusí být automaticky důvodem sociálního vyloučení. Na druhé straně, ani zaměstnání není zárukou, že člověk či rodina nebude v ohrožení sociálním vyloučením. Stále častěji se i v Česku mluví o prekarizaci práce⁶ a o problému pracující chudoby.

Mapa 2: Umístění lokalit považovaných za vyloučené (zdroj: VÚPSV, 2013)

Legenda: červená kolečka – místa považovaná za sociálně vyloučené, červené kroužky – místa potenciálně ohrožená sociálním vyloučením.

Dle Situační analýzy (VÚPSV, 2013), žilo v Odrách v roce 2013 přibližně 230 osob v lokalitách považovaných za vyloučené, z nichž cca 180 bylo možné považovat za Romy. Sociálně vyloučení tak představovali přibližně 3 % obyvatel a 2 % všech obyvatel byli Romové bydlící v těchto lokalitách. Dle kvalifikovaných odhadů žilo však v Odrách celkem 300 Romů, což představuje celkem 4 % ze všech tehdejších obyvatel. Na tomto místě je důležité zdůraznit, že odlišnou (připsanou) etnicitu a sociální vyloučení nelze automaticky spojovat, protože ne všichni sociálně vyloučení jsou Romové, a ne všichni Romové jsou sociálně vyloučení.

Při výzkumech realizovaných ASZ často narážíme na tendenci komunikačních partnerů a partnerek zaměřovat situaci sociálního vyloučení s romskou etnicitou a tím, co pro ně znamená mít v mateřské/základní škole Romy. Na druhé straně, situace sociálního znevýhodnění, i přestože není diagnostikovaná poradenským zařízením, s sebou nese určitá vzdělávací specifika, na které je potřeba myslet při přípravě a úpravě vzdělávacího procesu. Z

⁴ <https://www.czso.cz/documents/10180/46014046/33010117q4g02.pdf>

⁵ <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/599701-odry>

⁶ Systémové zhoršení životních podmínek zaměstnanců, kdy ani práce na plný úvazek nestačí na zabezpečení základních životních a materiálních potřeb. (Viz např. Doseděl, Katrňák, 2017.)

tohoto důvodu je potřeba pamatovat i na sociálně-znevýhodněné majoritní obyvatele, kteří mohou být z hlediska vzdělávání a jeho dostupnosti v podobné situaci jako sociálně znevýhodnění Romové.

4.2. Struktura místní vzdělávací sítě

Na území města Odry se nachází jedna mateřská škola zřizovaná městem, která má 4 odloučené pracoviště a dvě plně organizované základní školy. Jedna z nich zřizuje speciální třídy podle §16 odst. 9 ŠZ, žádná ze základních škol nezřizuje přípravnou třídu pro děti s odklade povinné školní docházky (PŠD). Co se týká návštěvnosti předškolního vzdělávání k 30. 9. 2019, 249 dětí v Odrách navštěvovalo běžné třídy. K 30. 9. 2019 dále plnilo PŠD v Odrách 716 žáků v běžných třídách a 19 ve speciálních třídách.

Co se týká dalších stupňů vzdělávání, v Odrách se nacházejí dvě střední školy - jedna je zaměřená na pedagogickou a zdravotnickou přípravu a druhá na učební obory se zaměřením na služby. Většina zájemců o další vzdělávání na středních školách je nucena dojíždět do Nového Jičína, Opavy nebo Ostravy. Využívají tak ubytovacích a stravovacích služeb domovů mládeže.

4.2.1. Předškolní vzdělávání

Počet a kapacita státních mateřských škol v Odrách dostatečně uspokojuje poptávku rodičů po předškolních zařízeních. Co se týká rozmístění jednotlivých pracovišť, v Odrách jde o MŠ Pohořská a MŠ Sokolovská, která je zařazená do projektu „Zdravá mateřská škola“; v místních částech Oder pak MŠ Kamenka a MŠ Loučky. Zapojení dětí do předškolního vzdělávání má velký vliv na jejich další školní úspěšnost, a to obzvláště v případech, kdy se jedná o děti ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, jejichž rodiče nemají vůli nebo kompetence se dětem v dostatečné míře věnovat, aby znevýhodnění plynoucí z omezení prostředí kompenzovali. Ve srovnání s dětmi rodičů ze střední třídy tyto děti prakticky nemají doma knížky, či hračky, které by je vhodně rozvíjely a rodiče si s nimi také méně povídají (viz např. Kolektiv, 2011; Kolaříková, 2018). Dle Situační analýzy (VÚPSV, 2013) fungoval v Odrách na ZŠ Komenského kurz Včasné péče určený na přípravu dětí ze sociálně znevýhodňujícího prostředí na školní docházku, nejednalo se však o přípravnou třídu, ani předškolní klub, protože byl v provozu jen dvě hodiny dvakrát týdně. V roce 2013 ho navštěvovalo 7 romských dětí. Tento kurz ale svou činnost ukončil, pravděpodobně z důvodu zavedení jednoho roku povinné předškolní docházky. V roce 2019 působí v Odrách také dětská skupina Zahrada, která má kapacitu 12 dětí a je zpoplatněna až částkou 5000 Kč za měsíc (plus stravné 80 Kč/den).

Tab. 4: Přehled základních charakteristik pracovišť MŠ Čtyřlístek (zdroj: výkazy MŠMT k 30. 9. 2019)

	Kapacita ⁷	Počet tříd	Počet dětí	Mladší 3 let	5leté/ z nich nově	Nevyhověno u zápisu
Kamenka	10+20	2	30	2	7/0	4
Loučky	50	2	44	8	6/0	3
Pohořská	140	5	129	5	39/9	4
Sokolovská	50	2	46	1	17/1	1
Celkem	255	11	249	16	69/10	12

⁷ Kapacita počítána při počtu 25 dětí na třídu (pokud není výslovně uvedeno jinak), ve výjimečných případech je možné navýšit kapacitu třídy až na 28. Údaj celkem dle oficiální kapacity ve školském rejstříku.

Za posledních 5 let se zvýšil počet dětí v oderské MŠ o 7. Pracoviště Loučky má od roku 2017 navýšenou kapacitu o jednu třídu s kapacitou 10 dětí. Oficiální kapacita dle školského rejstříku je 255 dětí, aktuální kapacita je však až 270 dětí. Je tedy zřejmé, že jednotlivá pracoviště jsou v současné době naplněná z 92 % a všichni zájemci o předškolní vzdělávání svých dětí by měli být uspokojeni. I tak letos k zápisu přišlo 12 dětí, jimž nebylo vyhověno a do žádného z pracovišť nebyly přijaté (důvodem odmítnutí byl nejpravděpodobněji jejich věk mladší 2 let). I v takovém případě mohly být tyto děti přijaté podmíněně s tím, že nastoupí až ve věku dvou let. Co se týká dětí mladších 3 let, v Odrách jich ve třídách Čtyřlístku bylo celkem 16 a představovaly přibližně 6 % všech dětí v MŠ, těmito nejmladším dětem jsou určeny dvě třídy – jedna v Kamence a druhá na pracovišti Pohořská. Na tomto pracovišti se nachází také třída pracující s prvky Montessori pedagogiky. Tato i všechny ostatní třídy jsou věkově smíšené. Výše úplaty za předškolní vzdělávání byla v letošním školním roce stanovena na 450 Kč za měsíc.

Co se týká dětí z námi sledovaných skupin, dle školních výkazů byly v Odrách 4 děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ani jedno z nich nemělo tyto potřeby z důvodu odlišných životních a kulturních podmínek. Dá se však předpokládat, že děti pocházející ze sociálně znevýhodňujícího prostředí MŠ navštěvují a pravděpodobně se jedná o děti, které začnou navštěvovat MŠ až ve věku 5 let. Ve šk. roce 2019/20 nově nastoupilo v 5 letech do MŠ 10 dětí z celkem 69 dětí v tomto věku. Tyto děti by tak tvořily cca 4 % všech dětí v oderských předškolních zařízeních. Pro podporu dětí ohrožených školním neúspěchem je určena na pracovišti Loučky školní asistentka. Dětem se SVP se věnují 3 asistentky pedagoga. Na pracovišti Pohořská působí také chůva, která zde pečuje o děti mladší 3 let.

MŠ Čtyřlístek Odry, p. o. jako celek pracuje podle ŠVP *S kamarády objevujeme svět*, který se věnuje jak jednotlivci a jeho zdravému životnímu stylu, tak jeho místu ve světě a základnímu poznávání světa kolem nás. Pracoviště Kamenka má environmentální profilaci – jedna třída je inspirovaná programy Začít spolu, Montessori a waldorfskou pedagogikou a druhá třída funguje v režimu lesní pedagogiky, takže se většina programu výuky uskutečňuje venku za každého počasí. Pracoviště Pohořská je největším pracovištěm, nachází se v blízkosti centra města a autobusového nádraží, disponuje jednou třídou s bezbariérovým přístupem a jednou třídou využívající prvky Montessori pedagogiky. Pracoviště Loučky má jednu třídu určenou k adaptaci nejmladších dětí a druhou věkově smíšenou, kde se klade důraz na všestranný rozvoj jedince a jeho přípravu na další vzdělávání. Pracoviště Sokolovská je také dvojtřídní a zařazené do sítě škol podporujících zdraví.

4.2.2. Základní školy

V Odrách jsou dvě základní školy, jejichž zřizovatelem je Město Odry. Žádná z nich nemá přípravnou třídu pro děti s odkladem školní docházky. Ve školním roce 2019/20 v nich plnilo školní docházku 716 žáků v běžných třídách a 19 žáků ve speciálních třídách.

Tab. 5: Přehled o ZŠ ve šk. r. 2019/20 (k 30. 9. 2019, počty z výkazů MŠMT)⁸

ZŠ	Zřizovatel	Kapacita	Počet žáků	Naplněnost	Počet tříd	Prům. počet žáků na třídu
Komenského	Město	575	449	78 %	21	21,4
Pohořská	Město	520	267+19	55 %	15+3	17,8/6,3
Celkem		1095	735	67 %	36+3	

⁸ Červenou jsou vyznačeny počty týkající se speciálních tříd, údaj o počtech žáků a tříd je ze září 2018, letošní zatím není k dispozici.

Obě oderské školy mají sice podobnou kapacitu, nejsou ale naplněné ve stejné míře. Jedná se o dlouhodobý trend, jak dokládá tab. č. 6.

Tab. č. 6: Vývoj počtu žáků oderských ZŠ od šk. r. 2015/16 (Zdroj: výkazy MŠMT)⁹

Šk. rok	ZŠ Komenského	ZŠ Pohořská	Celkem
2015/16	490	252+18	742+18
2016/17	485	265+17	750+17
2017/18	470	269+23	739+23
2018/19	459	250+20	709+20
2019/20	449	267+19	716+19
Průměrně	470,6	260,6+19,4	-

V posledních pěti letech se počet žáků v oderských školách pohybuje mezi 700-750 žáky v běžných třídách a průměrně kolem 20 žáků ve speciálních třídách. Obě školy mají rozdělené město na spádové obvody dle Obecně závazné vyhlášky č. 10/2004¹⁰, ale zákonní zástupci si mohou pro své děti zvolit školu sami bez ohledu na místo trvalého bydliště. Do speciálních tříd jsou žáci přijímáni jen na základě doporučení z SPC nebo PPP.

Tab. 7: Žáci ze sledovaných skupin v oderských ZŠ (zdroj: výkazy MŠMT k 30. 9. 2019)

Škola	Počet žáků	Žáci se SVP	Podíl ze všech žáků	Žáci s LMP	Žáci s PAS	Žáci se SZ ¹¹	Cizinci
Komenského	449	69	15 %	4	1	5	3
Pohořská	267+19	36+19	13 % II ¹²	0+2	1+0	12	6
	716+19	105+19	14,6 % II	4+2	2	17	9

Co se týká vzdělávání námi sledovaných skupin žáků, na základě informací z výkazů mělo některou ze SVP celkem 124 žáků na obou školách, tyto žáci představovali necelých 15 % ze všech žáků mimo speciální třídy. Většinou se jednalo o žáky se zdravotním postižením nebo znevýhodněním, nejčastěji specifickými poruchami učení či chování, 6 žáků mělo diagnózu lehkého mentálního a dva žáci měli poruchu autistického spektra. Co se týká sociálního znevýhodnění, lze ho jenom odhadnout na základě počtu žáků s potřebou PO z důvodu odlišných kulturních či životních podmínek. V Odrách bylo těchto žáků 17, ale lze předpokládat, že jejich počet bude vyšší. Dle kvalifikovaných odhadů počtu romských žáků bylo v Odrách až 76 těchto žáků, na obou školách byl jejich podíl vyrovnaný – přibližně 10 % ze všech žáků školy. Na ZŠ Pohořská je ale až 78 % romských žáků vzdělávaných ve speciálních třídách. Je zřejmé, že absolventi speciálních tříd nebudou vzhledem k dalšímu vzdělávání a přípravě na povolání v rovnocenné pozici jako jejich vrstevníci z běžných tříd.

ZŠ Odry, Komenského 6, p. o. je úplnou školou nacházející se v klidném prostředí v blízkosti autobusového nádraží, takže jí navštěvují žáci z okolních vesnic a jejich malotřídních škol. Dle inspekční zprávy z roku 2019¹³ je v této škole velmi přátelská a vstřícná atmosféra důvěry mezi učiteli, žáky a zákonnými zástupci. Škola vykazuje prvky komunitní školy, kdy je při mnoha příležitostech otevřena jak zákonným zástupcům, tak dalším rodinným příslušníkům žáků, ale i obyvatelům města. Inspekce dále za silnou stránku školy považuje vyhledávání a práci s žáky s potřebou podpurných opatření a s žáky ohroženými školním neúspěchem. Ve škole vedle výchovni poradkyně a metodičky prevence působí psycholožka, speciální pedagožka a

⁹ Červenou jsou vyznačené speciální třídy, tedy třídy podle §16 ods. 9.

¹⁰

<http://www.odry.cz/obecne%2Dzavazna%2Dvyhlaska%2Dc%2D10%2D2004%2Do%2Dvymezeni%2Dskolskych%2Dobvodu%2Dpadovych%2Dskol%2Drizovanych%2Dmestem%2Dodry/d-123206/p1=34219>

¹¹ Žáci, s potřebou PO z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek.

¹² Individuálně integrovaní žáci s SVP (z celkového počtu žáků po odečtení žáků speciálních tříd).

¹³ https://komenska.com/wp-content/uploads/2019/05/inspekcn%C3%ADzprava_2019.pdf

koordinátorka inkluze. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem je ve škole přítomná školní asistentka a se žáky s SVP pracuje ve šk. r. 2019/20 až 13 asistentů pedagoga. Škola se dlouhodobě zapojuje do různých projektů zaměřených na podporu inkluzivního vzdělávání, rozvoj pedagogických pracovníků, či podporu jazykových kompetencí (např. Šablony I a Šablony II, Pojďme na inkluzi společně, či Od integrace k inkluzi). Škola je zapojená do programu Obědy do škol a ve šk. r. 2018/19 mělo plně hrazené obědy až 39 žáků. Školní vzdělávací program nese název *Non scholae sed vitae discimus. Neučíme se pro školu, ale pro život* a disponibilní hodiny jsou věnovány českému jazyku a matematice. Angličtinu se zde žáci učí od třetí třídy, další cizí jazyk od osmé třídy.

ZŠ Odry, Pohořská 8, p. o. je také úplnou školou s devíti postupnými ročníky nacházející se mimo centrum města v převážně rodinné zástavbě. Vedle běžných tříd se tady nacházejí také dvě třídy praktické, v nichž se vzdělávají žáci dle ŠVP ZV a jedna třída pomocná pro žáky se středně těžkým mentálním postižením. V těchto třídách působí vedle speciálních pedagožek také asistentky pedagoga. Na škole dále působí už od roku 2010 školní psycholog a dva výchovní poradci. Pro děti z MŠ, které budou pokračovat na této škole se od února pravidelně připravuje školička pro předškoláky s cílem usnadnit jim přestup na ZŠ. V prvních třídách se pracuje dle programu *Začít spolu*¹⁴. Škola významně spolupracuje s místní ZUŠ, protože přímo ve škole působí obor bubeníků a taneční obor. Co se týká zapojení do projektů, tak v letošním školním roce škola čerpá jenom finance ze Šablon II a do jiných projektů se nezapojuje. Škola pracuje dle ŠVP *Škola pro život* – angličtinu se žáci učí od třetí třídy a němčinu nebo ruštinu od sedmé třídy.

4.2.3. Střední školy

Co se týká přechodu na střední školu, část žáků oderských škol opouští povinnou školní docházku dříve než v deváté třídě. Z hlediska fungování základních škol však představuje komplikaci také větší podíl žáků odcházejících na víceletá gymnázia, protože tím dochází k odchodu motivovaných žáků. Jak se situace odchodů z obou základních škol proměňuje v posledních letech, ukazuje tab. č. 8.

Tab. 8: **Žáci opouštějící oderské ZŠ** (zdroj: výkazy MŠMT k 30. 9. následujícího roku)¹⁵

Žáci, kteří ukončili PŠD		Šk. rok 2015/16		Šk. rok 2016/17		Šk. rok 2017/18		Šk. rok 2018/19	
		Běžné třídy (K/P)	Speciální třídy (P)	Běžné třídy (K/P)	Speciální třídy (P)	Běžné třídy (K/P)	Speciální třídy (P)	Běžné třídy (K/P)	Speciální třídy (P)
	v 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 8. ročníku	0/1	2	1/0	0	4/1	0	1/0	0
	v 9. ročníku	53/19	2	55/27	0	51/39	2	67/11	1
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	2	0	0
Celkem		53/20	4	56/27	0	55/40	4	68/11	1
Žáci, kteří přešli do SŠ									
V tom	z 5. ročníku	0/1	0	0/1	0	0	0	1/0	0
	ze 7. ročníku	0/0	0	3/0	0	1/1	0	2/1	0
Celkem		0/1	0	3/1	0	1/1	0	3/1	0

Je možné pozorovat, že v Odrách nepředstavuje nijak významný problém ani přechod žáků na víceletá gymnázia, ani předčasné opouštění základní školy. Důvodem bude pravděpodobně skutečnost, že v Odrách se žádné víceleté gymnázium nenachází a žáci by tak museli již velmi

¹⁴ www.zacitspolu.eu

¹⁵ K/P – Komenského/Pohořská

brzy dojíždět. Předčasnému ukončení PŠD dříve než v deváté třídě se týká opravdu jen jednotlivců, výjimkou byl šk. r. 2017/18, kdy ze ZŠ Komenského vycházeli z osmé třídy až 4 žáci, ti představovali asi 7 % všech vycházejících žáků. Základním rizikem u těchto žáků je, že nebudou ve svém vzdělávání pokračovat na žádné ze středních škol. Tato skutečnost se ve stejném roce dvou žáků vycházejících z deváté třídy. Tito čtyři se hlásili na učební obor.

V Odrách se nacházejí dvě střední školy, z nichž jedna je zřizovaná MSK a druhá je školou církevní. K 30. 9. 2018 tyto školy navštěvovalo celkem 469 žáků.

Střední škola, Odry, p. o. nabízí především učební obory svým zaměřením vhodné jak pro chlapce, tak pro dívky. Jedná se o 5 učebních oborů kategorie H (kadeřník, prodavač, rekondiční a sportovní masér, mechanik – opravář motorových vozidel a kuchař-číšník). V minulosti se otvíral také obor Výrobce textilií, ale o ten není v posledních letech i navzdory stipendiím z firmy TONAK mezi žáky ZŠ zájem. Motivačními a prospěchovými stipendii jsou podpořeny také obory automechanik a kuchař-číšník. Vedle učebních oborů nabízí tato škola také maturitní obor kosmetické služby a nástavbový obor Podnikání v denní i dálkové formě. Dle Výroční zprávy 2018/19¹⁶ se učební obory vyznačují žáky se slabým prospěchem a kázeňskými problémy už na základní škole, proto často dochází k předčasnému opouštění těchto oborů.

Střední pedagogická a střední zdravotnická škola Anežky České je zřizována Biskupstvím ostravsko-opavským a nabízí maturitní obory Sociální činnosti a Pedagogické lyceum. Dále nabízí tříletý obor ukončený závěrečnou zkouškou Ošetřovatel(ka) se zaměřením na rodinnou výchovu. Tyto maturitní obory budou navštěvovat převážně dívky, chlapci se studijními ambicemi navštěvují pravděpodobně jiné školy vhodnějšího zaměření – v Novém Jičíně, Vítkově, či Ostravě.

¹⁶ <http://ssodry.cz/wp-content/uploads/2019/10/HOTOV%C3%81-VZ-WEB-18-19.pdf>

4. 3. Volný čas (a sociální služby)

Součástí místní vzdělávací sítě jsou také instituce a organizace, které poskytují různé formy neformálního vzdělávání, tedy volnočasové aktivity. V rámci základních škol fungují školní sportovní kluby a školní družiny s dostatečnou kapacitou. Na území města se nachází Středisko volného času a Základní umělecká škola, jejich služby jsou ale obvykle zpoplatněny. Bezplatnou a tedy přístupnou nabídku také dětem a žákům ze sociálně znevýhodňujícího prostředí zajišťuje NZDM Manhattan Odry.

SVČ Odry, p. o. je příspěvkovou organizací města. V rámci svých aktivit nabízejí smysluplné využití volného času všem věkovým skupinám, a to v podobě pravidelných kroužků pro děti, jednorázových akcí, pobytových i příměstských táborů až po akademii třetího věku pro seniory.

ZUŠ Odry, p. o. je zřizována MSK. Škola poskytuje vzdělávání v oboru hudebním, tanečním a výtvarném a její kapacita 300 žáků je zcela naplněna. Nejvíce žáků navštěvuje hudební obor, nejméně žáků navštěvuje výtvarný obor. Ceny se pohybují od 1250 Kč za pololetí u skupinové výuky hudebního oboru až po 1600 Kč za pololetí u individuální výuky. Žáci jsou přijímáni na základě přijímací talentové zkoušky a počet zájemců obvykle přesahuje počet volných míst. Žáci se zúčastňují nejrůznějších soutěží a kulturních akcí a reprezentují tak nejen školu, ale také své město.

NZDM Manhattan Odry je zařízením Charity Odry pro děti a mládež ohrožené sociálním vyloučením od 7 do 22 let, služba je poskytována ambulantní formou. Program do velké míry záleží od toho, jaké děti zrovna do klubu přijdou, ale NZDM je vybavené zábavnou technikou a hudebními nástroji, deskovými hrami, ale také vybavením na přípravu nejrůznějších pokrmů. Okamžitá kapacita klubu je 12 dětí. Otevírací doba je během školního roku od 12:00 do 18:00 a během letních prázdnin od 10:00 do 16:00. V pátek vždy od 7:30 do 14:00. Provoz je společný pro všechny věkové skupiny – nedělí se na dobu pro mladší a starší děti.

5. Závěr

Školy a školská zařízení v Odrách věnují vzdělávání žáků se SVP a ohrožených školním neúspěchem dlouhodobě velkou pozornost. Jako cíle pro období 2018-2021 byly pracovní skupinou Vzdělávání stanoveny následující:

- 1. Město Odry podporuje kvalitní a intenzivní spolupráci všech relevantních partnerů v oblasti vzdělávání. Je podporováno zvyšování odborných kompetencí a kapacit organizací. Téma inkluzivního vzdělávání je pozitivně prezentováno.**
- 2. Všechny děti ve městě Odry jsou zapojeny do předškolního vzdělávání v dostatečném rozsahu a adekvátních podmínkách.**
- 3. Žáci základních škol jsou podporováni a motivováni k aktivní školní docházce, dosažení školního úspěchu a pokračování ve studiu na vyšším stupni vzdělávání. Nadaní žáci dostávají adekvátní podporu.**
- 4. Žáci středních škol jsou motivováni ke vzdělávání a podporováni k úspěšnému uplatnění v oboru.**

Tyto cíle byly dále členy pracovní skupiny společně s pracovníky ASZ rozpracovány do dílčích cílů a společně s nimi byla naplánovaná opatření, která mají vést k jejich úspěšnému naplnění. Cíle a opatření jsou zpracovány do dokumentu *Místní plán inkluze města Odry pro období 2018-2021*.

Seznam použité odborné literatury¹⁷

Doseděl, T., Katrňák, T. (2017). Sociální determinanty prekarizace práce v evropských zemích. *Fórum sociální politiky*, 11(4), 11-15.

Kolaříková, M. (2018). *Dítě předškolního věku v prostředí sociální exkluze*. Opava: Slezská univerzita v Opavě.

Kolektiv autorů. (2011). *Bedekr sociálním znevýhodněním pro učitele základní školy*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.

Švec, J. (ed.) (2009). *Příručka pro sociální integraci*. Praha: Úřad vlády ČR, odbor pro sociální začleňování v romských lokalitách.

VÚPSV. (2013) Situační analýza. Zpráva o vybraných otázkách sociálního vyloučení a nástrojích sociálního začleňování v Odrách. Brno: VÚPSV.

---

¹⁷ V tomto seznamu jsou jen odborné texty, odkazy na dokumenty, výroční a inspekční zprávy jsou přímo v textu v poznámkách pod čarou.